

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3SŽk/8/2018
Identifikačné číslo spisu: 5017200071
Dátum vydania rozhodnutia: 27.09.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5017200071.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci sťažovateľa (pôvodne žalobca): Amirp, spol. s r. o., so sídlom Tatranská 269, Považská Bystrica, IČO: 31 605 435, zastúpený advokátska kancelária LALINSKÝ ADVOKÁT s. r. o., so sídlom Kálov 653/23-2, Žilina, IČO: 47 253 096, proti žalovanému: Pamiatkový úrad Slovenskej republiky, Cesta na Červený most 6, Bratislava, v konaní o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. k. PUSR-2016/24751-2/98563/78/ORS zo dňa 15.12.2016, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti právoplatnému uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 30S/21/2017-60 zo dňa 7. novembra 2017, v časti výroku o trovách konania, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 30S/21/2017-60 zo dňa 7. novembra 2017, v časti výroku o trovách konania z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline napadnutým uznesením č. k. 30S/21/2017-60 zo dňa 7. novembra 2017 zastavil konanie a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že o náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 170 písm. b) SSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, ak konanie bolo zastavené. Súd neaplikoval § 171 ods. 1 SSP, podľa ktorého, ak účastník konania procesne zavinil odmietnutie žaloby alebo zastavenie konania, správny súd prizná trovy konania ostatným účastníkom konania. K zastaveniu konaniu došlo z dôvodu, že žalovaný na základe podanej žaloby sám novým rozhodnutím zrušil napadnuté rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa, čím uspokojil žalobcu, z ktorého dôvodu nebolo potrebné ďalej pokračovať v súdnom konaní. Zároveň však k zastaveniu konania došlo aj z dôvodu, že sám žalobca zastavenie konania vyvolal, keď sa v zmysle § 101 ods. 4 písm. b) SSP na výzvu súdu nevyjadril, s čím Správny súdny poriadok spája právny dôsledok zastavenia súdneho konania. O aplikácii tohto ustanovenia bol právny zástupca žalobcu vo výzve poučený. Z uvedeného vyplýva, že nebolo možné jednoznačne konštatovať, že zavinenie na zastavení konania nastalo na strane žalobcu alebo žalovaného.

2. Proti uzneseniu krajského súdu vo výroku o trovách konania podal žalobca kasačnú sťažnosť, v ktorej uviedol, že žalovaný až po podaní žaloby a na jej podnet vydal nové rozhodnutie, ktorým uspokojil žalobcu a vydal rozhodnutie, ktoré žalobca žiadal, aby vydal konajúci súd, a teda žalobca nemal dôvod

vyjadrovať sa ku rozhodnutiu žalovaného, poprípade nemal dôvod žiadať, aby sa v konaní pokračovalo. Žalovaný tiež svojím konaním vyvolal narušenie právnej istoty u žalobcu, a to po tom ako vydal nové rozhodnutie v tej istej veci, v ktorom sa ani okrajovo nespomínalo žalobcom napadnuté rozhodnutie. Žalobca teda nemohol predpokladať, ktoré rozhodnutie je platné. Žalobca bol nútený podať žalobu kvôli konaniu žalovaného. Zároveň, keďže žalovaný vydal rozhodnutie, ktorým uspokojil žalobcu až po podaní žaloby, je absolútne zrejmé, že zastavenie konania vyvolal žalovaný a nie žalobca, poprípade tak, ako to uviedol krajský súd, že nie je možné určiť stranu, ktorá spôsobila zastavenie konania.

3. V zmysle uvedeného sťažovateľ navrhol, aby kasačný súd zmenil uznesenie krajského súdu tak, že nariadi žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len "najvyšší súd") ako súd kasačný [§ 438 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len "S. s. p.")], po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania zastúpený v súlade s ustanovením § 449 ods. 1 S. s. p., bez nariadenia pojednávania (§ 455 S. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

5. Predmetom kasačnej sťažnosti bolo uznesenie krajského súdu, ktorým zastavil konanie vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutí žalovaného č. k. PUSR-2016/24751-2/98563/78/ORS zo dňa 15.12.2016 a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania. Sťažovateľ namietal, že nakoľko nezavinil zastavenie konania, krajský súd mu mal náhradu trov konania priznať.

6. Podľa § 101 ods. 1 S. s. p., žalovaný orgán verejnej správy môže podať správne súdu návrh na uspokojenie žalobcu vydaním nového rozhodnutia, opatrenia alebo vykonaním iného úkonu, ak sa tým nezasiahne do práv, právom chránených záujmov alebo povinností tretích osôb a správny súd vo veci ešte nerozhodol.

7. Podľa § 101 ods. 2 S. s. p., správny súd uznesením rozhodne o vydaní alebo nevydaní súhlasu s postupom podľa odseku 1. V uznesení o vydaní súhlasu správny súd súčasne určí lehotu, v ktorej je potrebné vydať nové rozhodnutie, opatrenie alebo vykonať iný úkon a oznámiť ho správne súdu. Márnym uplynutím tejto lehoty stráca uznesenie o vydaní súhlasu svoje účinky a správny súd pokračuje v konaní.

8. Podľa § 101 ods. 3 S. s. p., ak orgán verejnej správy v lehote podľa odseku 2 doručí správne súdu rozhodnutie, opatrenie alebo oznámenie o vykonaní iného úkonu podľa odseku 1, zašle ho predseda senátu žalobcovi spolu s výzvou, aby sa v určenej lehote vyjadril, či bol orgánom verejnej správy uspokojený. Zmeškanie lehoty nemožno žalobcovi odpustiť.

9. Podľa § 101 ods. 4 S. s. p., správny súd konanie uznesením zastaví, ak

a) žalobca oznámil, že je uspokojený,

b) žalobca sa v lehote podľa odseku 3 nevyjadril a zo všetkých okolností prípadu je zrejmé, že k jeho uspokojeniu došlo.

10. Podľa § 101 ods. 6 S. s. p. rozhodnutie, opatrenie alebo iný úkon podľa odseku 1 nadobúda právoplatnosť alebo obdobné právne účinky dňom právoplatnosti rozhodnutia správneho súdu o zastavení konania podľa odseku 4. Tým istým dňom zanikajú právne účinky napadnutého rozhodnutia, opatrenia alebo iného úkonu orgánu verejnej správy.

11. Podľa § 170 písm. b/ S. s. p., žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, ak konanie bolo zastavené.

12. Podľa ust. § 171 ods. 1 a 2 S. s. p., ak účastník konania procesne zavinil odmietnutie žaloby alebo zastavenie konania, správny súd prizná trovy konania ostatným účastníkom konania. Ak účastník konania procesne zavinil trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, správny súd prizná náhradu týchto trov ostatným účastníkom konania.

13. Žalobou zo dňa 21.02.2017 sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. k. PUSR-2016/24751-2/98563/78/ORS zo dňa 15.12.2016, ako aj prvostupňového rozhodnutia Krajského pamiatkového úradu Žilina č. k. KPUZA-2016/15902-2/56407/MAG zo dňa 22.07.2016 a vrátenia veci na ďalšie konanie. Podaním zo dňa 29.05.2017 navrhol žalovaný uspokojenie žalobcu vydaním nového rozhodnutia žalovaným orgánom verejnej správy, s poukazom na § 101 ods. 1 S. s. p. Krajský súd, v súlade s § 101 ods. 1, 2 S. s. p., uznesením č. k. 30S/21/201-47 zo dňa 17.07.2017 vydal súhlas, aby žalovaný vydal nové rozhodnutie vo veci, ktorá je predmetom prieskumu v tomto súdnom konaní, v lehote do 60 dní od právoplatnosti tohto uznesenia. Uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 07.08.2017. Podaním zo dňa 29.09.2017 žalovaný súdu oznámil, že vydal rozhodnutie č. PUSR-2017/3913-9/72041/48/ORS zo dňa 18.09.2017, ktorým rozhodnutie KPÚ Žilina č. KPUZA-2016/15902-2/56407/MAG zo dňa 22.07.2016 zrušil a vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie KPÚ Žilina, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. Týmto rozhodnutím žalovaný uspokojil žalobcu, ktorý v petite svojej žaloby požadoval vrátenie veci na ďalšie konanie prvostupňovému správne mu orgánu. Krajský súd zaslal nové rozhodnutie žalovaného žalobcovi spolu s výzvou, aby sa v lehote 10 dní vyjadril, či bol žalovaným uspokojený. Zároveň žalobcu poučil, že ak sa v stanovenej lehote nevyjadrí, bude mať správny súd za to, že k uspokojeniu žalobcu došlo podľa § 103 ods. 2, § 101 ods. 4 písm. b) S. s. p. Vzhľadom k tomu, že žalobca na výzvu v súdom stanovenej lehote nereagoval, súd mal za to, že k jeho uspokojeniu došlo, preto konanie zastavil podľa § 101 ods. 4 písm. b) S. s. p. O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 170 písm. b) S. s. p., podľa ktorého žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, ak konanie bolo zastavené.

14. K námietke sťažovateľa ohľadom toho, že žalovaný mal vydaním nového rozhodnutia, ktorým uspokojil žalobcu narušiť jeho právnu istotu, a že nevedel, ktoré rozhodnutie je platné, najvyšší súd poukazuje na ust. § 101 ods. 6 S. s. p., z ktorého je zrejmé, že nové rozhodnutie žalovaného nadobudlo právoplatnosť dňom právoplatnosti rozhodnutia správneho súdu o zastavení konania, t. j. v prejednávacom prípade nastala právoplatnosť dňa 23.11.2017, a zároveň týmto dňom zanikli právne účinky rozhodnutia napadnutého žalobou žalobcu.

15. K námietkam sťažovateľa ohľadom nesprávneho rozhodnutia krajského súdu o trovách konania na základe konania o uspokojení žalobcu vydaním nového správneho rozhodnutia je potrebné uviesť, že v tomto prípade sa nejedná o klasickú formu autoremedúry správneho orgánu z vlastnej iniciatívy. Nový inštitút uspokojenia žalobcu, zavedený až v Správnom súdnom poriadku vychádza z podmienky podania žaloby voči rozhodnutiu správneho orgánu, ktorý je oprávnený ako žalovaný v danom spore podať návrh správne mu súdu na uspokojenie žalobcu vydaním nového rozhodnutia. Tento návrh podlieha súhlasu správneho súdu s uvedeným postupom správneho orgánu a následne po vydaní nového správneho rozhodnutia, posúdení otázky resp. vyjadrení žalobcu, či k jeho uspokojeniu vydaním nového rozhodnutia skutočne došlo.

16. Právna úprava ust. § 171 S. s. p. vychádza pri náhrade trov konania zo zásady procesného zavinenia, čo znamená, že k náprave, spočívajúcej v zmene rozhodnutia orgánu verejnej správy dôjde až po tom, ako si žalobca uplatní svoje nároky súdnou cestou, podaním žaloby. Ako bolo vyššie uvedené, žalovaný zmenil svoj postoj vo veci až po podaní žaloby, pretože nezrušil rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy z vlastnej iniciatívy v odvolacom administratívnom konaní. Svojím konaním preto zavini l, že sťažovateľ sa domáhal ochrany svojich práv pred súdom, podaním správnej žaloby.

17. Nemožno prisvedčiť právne mu názoru krajského súdu, podľa ktorého k zastaveniu konania došlo aj spoluzavinením sťažovateľa, ktorý sa nevyjadril k výzve súdu a konanie bolo zastavené podľa § 101 ods. 4 písm. b) S. s. p. Následkom skutočnosti, že sa žalobca nevyjadrí v určenej lehote k výzve súdu podľa § 101 ods. 3 S. s. p. je domnienka, že žalobca bol žalovaným uspokojený, ak je z okolností zrejmé, že k jeho uspokojeniu došlo, o čom bol žalobca vo výzve informovaný. Z vyššie citovaného ust. § 101 ods. 4 S. s. p. zároveň vyplýva, že k zastaveniu konania by došlo aj v prípade, ak by žalobca v určenej lehote na doručení výzvy súdu reagoval a oznámil súdu, že bol vydaním nového rozhodnutia uspokojený, a preto nemožno súhlasiť s názorom, že nepodaním vyjadrenia procesne zavini l zastavenie konania.

18. Podľa názoru kasačného súdu, pokiaľ vec došla do štádia konania pred správnym súdom a správny orgán nevyužil autoremedúru v prvostupňovom administratívnom alebo odvolacom konaní podľa § 57 ods. 2 zákona č. 71/1967. Zb. o správnom konaní (správny poriadok) ani v mimoodvolacom konaní podľa § 65 ods. 2 cit. zákona, malo by byť uplatnenie tohto inštitútu uspokojenia žalobcu v súdnom konaní obmedzené iba na situácie, v ktorých dôjde k podstatnej zmene skutkového alebo právneho stavu počas konania pred správnym súdom.

19. V danom prípade nedošlo k podstatnej zmene skutkového alebo právneho stavu počas konania pred správnym súdom, na ktorý nemohol v riadnom odvolacom konaní žalovaný prihladiť. Dôvodom pre zmenu predchádzajúceho rozhodnutia žalovaného č. k. PUSR-2016/24751-2/98563/78/ORS zo dňa 15.12.2016 novým rozhodnutím č. PUSR-20147/3913-9/72041/48/ORS zo dňa 18.09.2017, vydaným počas správneho súdneho konania, boli procesné pochybenia prvostupňového orgánu verejnej správy (KPÚ Žilina), na ktoré žalovaný už v odvolacom konaní mal prihliadať, čím sám porušil svoje povinnosti uložené odvolaciemu orgánu v ust. § 59 správneho poriadku.

20. Žalovaný teda svojim konaním zaviniť podanie žaloby, vznik trov konania na strane sťažovateľa, pričom aj správne súdne konanie bolo zastavené z dôvodu jeho zavinenia, pretože ak by v rámci odvolacieho konania riadne skúmal zákonnosť postupu prvostupňového orgánu verejnej správy, trovy súdneho konania na strane sťažovateľa by nevznikli.

21. Na základe uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že kasačná sťažnosť podaná žalobcom proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 30S/21/2017-60 zo dňa 7. novembra 2017 vo výroku o trovách konania je dôvodná, a preto predmetné rozhodnutie v napadnutej časti zrušil podľa § 462 ods. 1 S. s. p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

22. V novom rozhodnutí o trovách konania rozhodne krajský súd aj o nároku na náhradu trov kasačného konania. O vyčíslení trov konania rozhodne súdny úradník krajského súdu (§ 467 ods. 3 S. s. p.).

23. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.